

REZUMAT

la proiectul „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii”, cifrul 20.80009.0807.31, conducător de proiect – dr. SANDULEAC Sergiu, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Au fost publicate articole de sinteză a studiului securității psihologice. Rezultatele cercetării au fost diseminate în cadrul conferințelor internaționale, cu participare internațională și națională și în publicațiile în reviste cotate de specialitate.

Totalizarea rezultatelor cercetării a fost efectuată prin organizarea conferinței științifice internaționale „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” care a întrunit 150 de participanți. Pe parcursul anului 2021 au fost organizate o serie de webinare pe problematica proiectului și organizate colaborări cu Centrul Național de Prevenire a Violentei față de Copii; Centrul de Documentare și Informare privind drepturile copilului; Direcția Educație rl Cahul; Direcția Educație rl Ungheni; Direcția Educație mun Bălți

Rezumatul rezultatelor obținute în proiect a permis

Studiul explorativ al securității psihologice din perspectiva determinatelor psihologice și sociale de asigurarea a securității psihologice la copii și a modalităților de coordonare eficientă a eforturilor tuturor actorilor sistemului social în vederea asigurării securității psihologice la copii permis să concepem întreg sistemul legat de condițiile de asigurare a securității psihologice începând de la genză, cauze de ordin extern și factori de ordin intern.

Condițiile de asigurare a securității psihologice a copiilor au fost identificate din perspectiva didactogeniei, violenței, psihogenezei afectivității, agresivității și stării de bine.

Condițiile de asigurare a securității psihologice din perspectiva violenței a demonstrat că abordarea condițiilor de asigurare a securității psihologice impune implicarea a două aspecte esențiale. Primul aspect în constituirea securității psihologice se referă la trăsăturile de personalitate ale subiectului securității psihologice, unde acesta poate fi afectat într-o anumită manieră în dezvoltarea proceselor mentale. Al doilea aspect se referă la mediul cu care interacționează persoana, care poate fi unul securizant sau din contra nesecurizant.

Procesul de formare a personalității este condiționat de socializare, ca proces de asimilare de către individ a cunoștințelor, normelor, credințelor, idealurilor și valorilor, adică cultura societății căreia îi aparține.

Securitatea psihologică explorată din perspectiva psihogenezei afectivității a demonstrat că cei mai mult vulnerabili din acest punct de vedere fiind adolescenții. Problema apare din faptul că nici părinții și nici sistemul educațional nu au avut resurse și cunoștințe pentru a pregăti adolescenții pentru viața matură în condițiile noi apărute.

Ca colac de salvare poate fi studierea imaginii de sine ce este o componentă a conștiinței de sine, adică conștientizarea propriei persoane, propriilor abilitățile mentale, acțiuni, motive, comportament și a atitudinii față de mediu, față de ceilalți oameni, față de sine.

Imaginea de sine include abilitatea de a-ți evalua punctele forte și capacitățile, de a te analiza critic, în funcție de sarcinile și cerințele mediului și, în conformitate cu aceasta, de a-ți stabili în mod independent anumite scopuri și obiective.

Studiul securității psihologice la copiii cu devieri comportamentale a scos în evidență unul dintre principiile fundamentale de resocializare și integrare sociala a acestor copii, care trebuie respectat cu ardoare este principiul abordării individualizate. Așa cum fiecare copil provine, crește și se educă, relaționează cu semenii în diverse medii sociale, exact așa și metodele de intervenție/de profilaxie trebuie adaptate fiecărui copil în parte.

Un aspect la fel de important, pe lângă intervenția profesionistă în cazuri de devianță comportamentală la minori, îl reprezintă și abordarea și aplicarea multidisciplinarității în lucrul cu copiii cu comportament deviant, în scopul resocializării și asigurării securității psihologice, bunăstării și îmbunătățirii calității vieții acestora. Cercetătorii au studiat, analizat și discutat modalitățile de

coordonare eficientă a eforturilor tuturor actorilor sistemului social în vederea asigurării securității psihologice la copii.

A fost studiată securitatea psihologică în raport cu agresivitatea. S-a constatat că efectele defavorabile ale manifestării diferitor forme de agresivitate se resimt în creșterea stărilor de vulnerabilitate emoțională și fizică, în modificarea comportamentelor, în creșterea comportamentelor cu efect dezadaptativ etc.

Securitatea psihologică a preadolescenților este asigurată de starea de bine, care reprezintă elementul cheie ce stă la baza evoluției și dezvoltării personale, la baza evoluției umane din toate punctele de vedere.

Studiul modalităților de coordonare eficientă a eforturilor tuturor actorilor sistemului social în vederea asigurării securității psihologice la copii la nivel psiho-social a demonstrat necesitatea stabilirii competențelor (cu ulterioara dezvoltare a acestor competențe) ale angajaților instituțiilor de învățământ în domeniul securității psihologice.

S-a stabilit că instituțiile de învățământ din Republica Moldova sunt asigurate cu baza legală și normativă în domeniul protecției copilului, totodată nu toți angajații din instituțiile de învățământ cunosc conținutul acestor acte, dar dacă le cunosc, nu le aplică în activitatea lor profesională, și au nevoie de programe de informare/formare în domeniul protecției copilului și creării spațiului protector (securizant) în instituțiile de învățământ.

Elaborarea în instituțiile de învățământ a Politicii de protecție a copilului trebuie să fie organizată și desfășurată participativ. Și în cadrul acestui proces rolul psihologului este de a explica adulților particularitățile copiilor, de a susține și încuraja elevii în domeniul creării securității psihologice în instituția lor de învățământ.